

**ПОСОЛСТВО СВЯЩЕННОГО СІНОДУ
ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРЬКВИ В ЧЕСЬКЫХ ЗЕМЛЯХ І В СЛОВАКІЇ
ПАСХА ХРИСТОВА 2019**

Дорогы духовны отці, любы братя і сестры во Христі:

Хрѣтосъ воскресъ! Христос воскрес! Воистинно воскресъ! Воистину воскрес!

Сей день, еже сотвори гдѣ, возрадуемъ и возвеселимъ въ снѣ! Тото є день, котрый сотворив Господь, радуиме ся і весельме ся в нѣм! – кліче псалмопѣвецъ Давід (Псалм 117, 24).

В часах Старого завіта був праздник Пасхы торжественным поминком на выслободжіня з єгиптського рабства. Што потім повісти о нашій Пасці? Тадь Старый завіт був лем тінєм і передобразом того, што мало прийти із народжінєм і перемогов приобіцяного Месії. Стара Пасха, котру праздновали Жыди, была торжеством тілесного выслободжіня ізраільского народа, ослободжіня спід земного рабства утримованого бічом фараона. Наша христіанська Пасха є омного благородніша, бо є духовнов і рїшать вічну судьбу чоловіка. Хрїстова Пасха виводить віруючих спутаных грїхом вон із духовного рабства – к одпушцію їх вин і до слободы Божых дітей. Выгнанців наворачать до Раю. Веде їх од смерти до жывота. Намісто втечіня з підданства фараона є теперь Божый народ збавлений крутости діявола і вічної загубы.

Пасха Хрїстова є нашим найвекшым праздником, в котрїм прославляме, же сам Сын Божый своїм Воскресенієм перешов із того світа к небесному Отцѣви, із землі до неба, і тым нас позбыв вічної смерти і рабства діявола. Даровав нам **ѡбласть члѡвчъ єжїимъ быти** – силу быти Божыма дітми (Йоан 1, 12), як пояснює св. Амвросій Міланський.

Голос пасхалных звонів скликує віруючих, святочно облеченых до найліпшой одежды, жебы – подобно як колись жены-міроносїцы – чудовали ся над порожнім гробом, із котрого світить нематеріалне світло Воскресенія. Духовенство у світлых ризах із кадиллом, вірници із свїчками – вшиткы ведно обходять храм із пасхалным співом. Люде радують ся, ангелы ведно з нима възхваляють. Небо і земля соединили ся, жебы святковали Воскресеніє і Перемогу Ісуса Хрїста над смертєв: **Да воскресъ єгъ и расчюагъ вразѣ єгѡ и да вѣжъагъ ѡ лицѣ єгѡ ненави́дѣши єгѡ!** **Най воскресне Бог і розсіють ся Ёго неприятелї, і най біжать од Нѣго тоты, што Ёго ненавідять** (Псалм 67, 2).

На Хрїстовім Воскресенію стоїть наша православна віра. Апостол Павел кліче тых, котрых віра є слаба або некрїпка: **ѡще хрѣтосъ не востъ, свѣтна вѣра ва́ша! Кедь але Христос не встав із мертвых, та даремна є ваша віра!** (1 Кор 15,17) Мы не мусиме похыбовати, бо маєме цілый ряд свідків – і сам апостол Павел відів воскресшого Спасителя. Першохрїстіанська Церьков мала у своїх шорах стовкы людей, котры ся стрїтили із воскресшым Ісусом. Докінця і дакотры вірогодны особы з обшару мімо Церькви выдали о тім свої свідоцтва. Пак є ту безконечне множество свідчїнь православных святых, котрым Господь ся появил у своїй славі. Таки зъявлїня не хыбують ани в днешнїх часах – за вшиткы спомяньме холем свідоцтво недавно прославленного великого старця Паісія Святогорця (+1994 р.), котрый почас свого земного жытя дакількораз увідів несмірно красну тварь Ісуса Хрїста.

Христово Воскресеніє нам дає доказ і гаранцію, же вшытко, чому віримо і до чого сьме днесь вложили свою надію, є правда! Воскресеніє Господа є гаранцієв нашого властного воскресія. Є гаранцієв перемоги над смертєв і здоланя силы гріху. Є гаранцієв перемоги нашого Спасителя над неприятелєм людського роду, над загубителєм людських душ, над дияволом і єго силами. Є гаранцієв браны отвореной чоловікови назад до Раю. Є гаранцієв нашої спасы і вічного блаженого жывота із Христом. Воскресенієм мы од Нєго дістали гаранцію правдивости вшыткого, чому віримо і чого ся надіаєме.

Адам і Ева были колись за гріх одречіня ся од Бога выганы із Раю і єго брана ся перед нима заперла. Зато, же внаслідку своєї неслухняности одвернули ся од Сотворителя, стратили Рай, стратили приступ ку строму жывота і проникла до них смерть. Але пришов Христос, котрого Святе Писмо называть новым Адамом, і вказав послухняность, а то аж до кінця – по смерть на Кресті (Філ 2, 8). Якраз нєв отворив довтогды певно заперту брану Раю. Одкрыв ей про нас вшытких, бо як в Адамови вшыткы умерають, так в Христови вшыткы ожують (1 Кор 15, 22).

Христова Пасха не є про нас лем каждорічным торжественным поминком. Є то безперерывно пережываний факт нашого христіаньского жывота. Воскресеніє Господа є осєв нашої віры. Тота віра понукать нашым сердцям, зводжованым різныма спокусами і змученым світськов марностєв, дар вже ту на землі пережывати часть радости небесного Царьства. Зато, же Христос вказав перемогу над будьяким неприятелєм, годны сьме ведно з апостолом Павлом надхнено оголосити: **ИЗВѢСТИХСА, ꙗкѡ ни смѣртѣ, ни живѡтѣ, ни ꙗгѣли, ни начѡла, ниже силы, ни настоящѡса, ни грядущѡса, ни вышѡта, ни глѡбина, ни ꙗна тѡварѣ кака възможѣтѣ насъ разлучити ѿ любви вѣжѡса, ꙗже ѿ хрѣтѣ ѿискѣ гдѣкъ насѣмъ. А я пересвідченый, же ани смерть, ани жылот, ани ангелы, ани верхности, ани силы, ани сучасность, ани будучность, ани высота, ани глѡбина, ани нияке інше сотворіня нас не буде мочи одлучіти од Божой любви, котра є в Ісусови Христови – нашім Господі (Рим 8, 38-39).**

Ище ко єдинаго прегрѣшїнемъ смѣртѣ царѣвока єдинѣмъ, множає паче избытокъ благи и даръ правды прїемлюще, въ жїзни воцарѣтѣка єдинѣмъ ѿискѣ хрѣтомъ. Бо кедь за переступлїня єдного запановала смерть, тым скорше через єдного, Ісуса Христа, будуть царєвати в жыоті (вічнім) тоты, котры набыли богатство благодати і дар справедливости (Рим 5, 17). То є позваня адресоване нам вшытким, позваня на „пасхальну гостину віры“, як говорить св. Йоан Златоустый.

Піст, покля сьме го дотримовали правильно, в нас пробудив тугу за Богом і близкость із Ним. Обернув наш духовный зрак од земного к небесному, од матеріалного к духовному, од дочасного к вічному. Вдяка тому з віров смотриме на крест Христа, через котрый Спаситель зоступив ід нам аж на саме дно людської біды. В знаку Креста видиме зьявлїня Божой любви ід чоловікови. Любви, на котру віруючий чоловік одповідать своєв вдячностєв і назад лем любовов. Воскресеніє Господа є торжественным і незабытним появлїнєм Божой моци і Ёго верховой влады. Избавитель постарав ся о тых, котрых нашов на дні найглубшой пропасти, і выносить їх із Собов горі к слободі. Веде тых, котры были вязнены в страшных темнотах; розломив браны вязніці, отворять їм путь к світлу. Людей, мученых дияволом за їх гріхы, взяв під свої крыла Господь і привів їх до зоны блаженства і одпуціня.

Туга за вічним жывом не є про найглубше внутро нашой душы нічим чуджім. Вшыткы – вже од дітинства – десь в основі властного бытя видиме неприродность смерти і чуєме неволю к поминутельности. Не мож ся змірити з нёв – так над смертёв нарікать поэт. Смерть із глубины сердца нам є одпорнов. Чуєме, же мы сотворены про жытя, а не про вмераня. І тот вічний безсмертний живот, котрый людство прадавнов неслухняностёв першых людей стратило, нам Хрістос пришов вернути. Якыма словами Ёму зато подякуєме? Господь ся за нами выбрав в першім ряді зато, жебы мы з Ёго рук прияли дар жывота, котрый нам нукать. Жебы сьме прияли як дар Ёго самого – про нас пониженого, розпятого, терплячого і погребеного; жебы сьме Ёго прияли ведно з Ёго перемогов над смертёв, воскресшого із мертвых і вознесшого ся на небеса зо славов.

Такым способом через віру, покору, послухняность і вірность Ёго возлюбленій Церькви стаєме ся участныма на Ёго славі і Ёго Воскресенію, жебы сьме ведно з Ним радовали ся на вікы-віків у Ёго Царьстві.

Так приходиме і к відповіді на вопрос – як достойно праздновати Пасху. Передовшыткым укріплімь своєї віры і вдячности Богу за то, што про нас зробив. Віру і вдячность воплотиме до своїх животів тым, же їх будеме вести подля Божых заповідей, жебы были любы Господу. І не забывайме, же на Воскресеніє Хріста можеме достойно одповідати назад лем любовов – терпезливостёв, сочутём, жычливостёв, безодплатнов помочов, котру собі взаємно превказуєме, толеранцієв, покоров перед ближніма. Про пасхалну радість забудьме на нашы незгоды. То є тота правдива слава, котру од нас Господь чекать. Тадь о тім співаме на пасхалнім богослужіню: **Провѣтїмъ торжествомъ, ѿ друга друга ѡбїмемъ! Просвітѣмъ ся торжеством і друг друга обоймиме!**

Жычіме вшыткым благородне і радостне святкованя тогорічної Пасхы Хрістовой і поздравуєме вас словами пасхалного тропаря: **Хрїсто́въ воскресе́ ѿ мѣртвы́хъ, смѣртїю смѣрть попра́въ, ѿ щымы́ во гробѣ́хъ живо́тъ дарова́въ! Хрістос воскреснув із мертвых, смертёв переміг смерть, а тым, што суть в гробах, даровав живот!**

† **Ростислав**

архієпіскоп пряшівський,
метрополіта чеських земель і Словакії

† **Михаїл**

архієпіскоп пражський і чеських земель

† **Сімеон**

архієпіскоп оломовцко-бырняньський

† **Георгій**

архієпіскоп мигалівско-кошіцький

† **Ісаїя**

єпіскоп шумперський